

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Nu uitați de dobă și de steag.

Vedem cu toții, că în anul acesta nime nu ne cere să plătim *darea* și nime nu ne chiamă *feciorii la asentare*. De vreme-ce mulți dintre noi nu știm să ne talmăcim rostul și pricina adevărată a acestor stări de lucruri neobicinuite, credem ușor poveștilor goale, ce se pornesc și prin asta ne facem un rău, pe care mai târziu îl vom simți păgubitor.

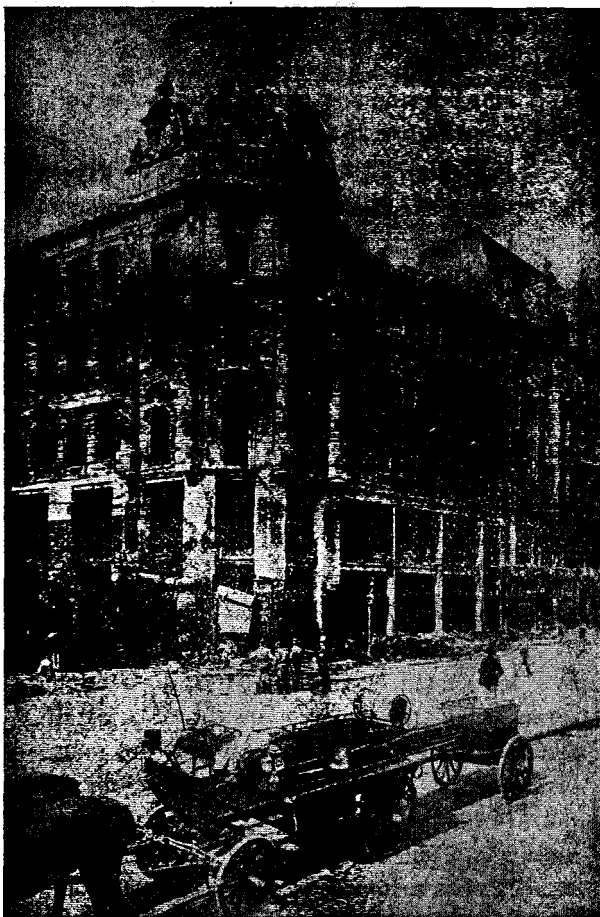
Primim aproape în toată ziua zeci de scrisori, prin care cetitorii nostri ne întrebă ce este adevărat din vorba, că *darea* de pe anul acesta s'a șters și că nu va mai trebui plătită nici-odată. Și apoi, că *feciorii* nostri, cari în anul acesta nu au fost chemați la asentări, câștigă un an de cătanie, căci anul acesta li-se socoate ca împlinit la cătanie.

Răspundem tuturor și vestim cetitorilor nostri iubiți, că din vorbele răspândite *nu e nimic adevărat*. Adecă: pentru-că în anul acesta nu ni-se cere *darea*, *aceea nu se șterge* și *feciorii* care vor fi asentați mai târziu nu câștigă nici un an. Ca să cunoașteți cu toții adevărul spuselor noastre, vom descrie pe scurt isvorul stărilor de azi din țeara noastră și starea, ce va urma după-ce lucrurile din nou vor ajunge în ogașa lor regulată.

Având țeara noastră constituțiune (anume rânduială pentru cârmuire), nime nu are la noi dreptul să ceară dări și cătane, fără învoirea dietei și a sancțiunii regelui.

Dieta totdeauna votează dările și

cătanele numai pe câte un an. Și anume de ~~pe~~ *pe* votarea asta se întâmplă în fiecare primăvară. În primăvara asta regele a cerut prin guvernul țerii mai multe cătane, ca până acum. Cum în dieta țerii, în vremea asta sunt mai tot Unguri, aceștia au zis, că numai așa votează cătane mai multe, dacă în schimb le dă dreptul, ca regimentele din Ungaria, să fie de-aici înainte co-

Marea casă de vânzare parisiană din Budapesta.

mandate în limba ungurească și nu în cea nemțească, cum e acum. Mai marii cătanelor însă zic, că prin aceasta, armata monarhiei noastre s'ar împărți în două și s'ar slăbi.

Din neînțelegerea asta apoi s'au pornit valurile certelor și a încălțiturilor nespuse. Nici unii nici alții nu lasă din ce-au apucat. De-aceea de azi-primăvară să tot ceartă într-una în dieta țerii. Așa să face, că în toiul certelor

nu s'a putut rupe atâta vreme, ca dieta să voteze pentru anul acesta, dările și cătanele. Așa am ajuns în situația, ce să chiamă »ex-lex« (în afară de lege).

Starea asta e pentru țeară foarte păgubitoare și nime nu-i poate ști sfârșitul. Se poate să mai țină mult încă lucrurile încălcite și să poate să vină în curând la ogașa rânduia.

Odată însă totuși trebuie să vină și atunci va fi atunci. În câte-va zile dieta va vota dările și cătanele. În țeara întreagă se vor porni ca fulgerul asentările și stringerea dărilor. Sute și mii de executori (jucuței) vor năpădi satele noastre și vor scoate fără milă dările ce s'au grămădit neplătite. Și va fi amar și vai de omul sêrac și nepregătit la asta. Feciorii voinici de lucru îi vor strînge sub steag. Executorii ne vor lua și coaja de mălaiu, pentru *darea* îngrămădită.

Ca să nu ajungem rău și să nu ne prăpădească nime averea noastră, câștigată cu multă trudă, întoarceți spatele vorbelor goale și rêuvoitoare și ascultați sfatul nostru, pe care Vi-l dăm din inima, ce Vê are dragi:

Mergeți nesiliți cu dările la notari și la perceptorii. Dacă nu vi-le primește, alege-vi-ți Dvoastră, în fiecare sat câte un încrezut, care să vê adune banii de dare și să-i *deponă* pe cărticică la una din băncile noastre, care vê este mai la îndemână. Plătiți în rate și în sume cum puteți, mici ori mari, până când credeți că cu suma plătită vi-se poate plăti *darea* întreagă pe un an.

Și apoi:

Feciorii, care sunt buni și sosiți la asentări, să se înștiințeze la comanda militară de bună voie, ca să-și înceapă

cătănia. Ori vă primește ori nu, toți să stea gata, căci nu știe nime în ce bună dimineață suflă trîmbița — după cătane.

Instalarea P. S. S. Dr. V. Hossu.

După-cum am anunțat deja în nrul trecut, a sosit P. S. Sa noul episcop de Lugoj Dr. Vasile Hossu, Vineri seara la Lugoj, ca să-și ocupe scaunul episcopesc.

La început era planul, ca întronisarea să se facă în cel mai restrîns cerc, fără nici o solemnitate deosebită. Astfel a convocat P. S. Sa pe Sâmbătă membrii capitolului și a dat cetire decretului regal și bulelor papale.

Contrar planului de mai înainte s'a decis însă în ședință, ca decretul regal și bulele papale să se cetească Duminecă și în biserica catedrală și la actul acesta să fie invitate și autoritățile și reprezentanții bisericilor din Lugoj.

Astfel s'au scris în mare grabă invitațiile, resp. notificările oficiale și s'au trimis la adresele stabilite. Fiind chestiune de actualitate ținem să subliniăm, că și biserica gr.-or. română a fost invitată.

Cele mai multe invitații însă de-abea Duminecă dimineața s'au putut înmăna și astfel s'a ivit incidentul regretabil, că între altele oficiul parochial gr.-or. român, comandamentul militar din loc și tribunalul reg. au primit prea târziu invitarea, așa încât nu s'au mai putut reprezenta la actul instalării în biserica catedrală.

Atât oficiul parochial gr.-or. român, cât și comandamentul militar și presidentul tribunalului reg. din Lugoj au răspuns la invitație, scusând neparticiparea lor la actul solemn în biserică prin faptul, că au primit prea târziu, după-ce se începuse deja serviciul divin, invitarea.

FOIȚĂ

CARMEN SYLVA

PEATRA ARSĂ

Mândră, mult era mândră frumoasa Păună. Nu înzadar avea ochi așa mari și negri, sprîncenile îmbinate și nasul de vultur. Gura nu-i era tocmai mică, dar' bine făcută, și de vorbea ori rîdea, două șiruri de dinți zăreai lucind. Ca o coroană își aducea pe frunte coadele ei negre, și vîzînd-o trecînd sprintenă, voinică și cu capul sus, lumea-i zicea în șagă: *pui de împărat*. Dar' nu era așa mândră, Păunica, să întoarcă capul când trecea Tănase, și ea-l asculta când vorbea cu dînsa la horă. Când însă cine-va cerca s'o supere pomenind de dînsul, obraji ei se făceau roșii, dar' și răspunsul avea tăiși și curma pofta de glumă a îndrăsnitului. Tare pismuiau flăcării pe Tănase, mai ales când aflară că logodna se făcî. Dar' iată că veni răsboiu peste țară, Tănase trebuî să plece

Spunem aceasta aici, ca nu cumva din parte neinformată să se lanseze știri false despre adevărata stare a lucrurilor. Dintre parochiile Lugojului au fost reprezentate numai biserica romano-catolică din Lugoj prin doi preoți și comunitatea izraelită prin rabin și presidentul comunității. Mai departe am vîzut în biserică pe comitele-suprem C. Pogány, vice-comitele C. Fialka și inspectorul școlar Sándor.

După cetirea decretului regal și a bulelor papale a rostit în numele capitolului Rev. dn preposit și vicar Petru Pop un discurs mai lung, în care a bineventat pe noul episcop și l'a asigurat de conlucrarea capitolului.

P. S. Sa Dr. Hossu a rostit apoi o predică despre puterea crucii (fiind ziua sf. cruci) și la încheiere a mulțumit tuturor factorilor, cari au conlucrat la numirea P. S. Sale de episcop al Lugojului.

După terminarea predicii a oficiat P. S. Sa sfta liturgie, asistat de toți canonicii, de vicarul Dr. I. Radu, de protopopul Lugojului G. Popovici și de protopopul onorar Dr. Frențiu. Ca diaconi au servit dl paroch I. Țucu și secretarul Dr. Fireza.

Cântările bisericesti le-a cântat corul bisericesc »Lira«, sub conducerea dlui dirigent I. Miclău.

După terminarea serviciului divin nu a avut loc nici banchet și nici recepții.

Presentarea P. S. Sale Dr. V. Hossu ca episcop a făcut o impresiune plăcută asupra tuturor, cari l'au vîzut.

Dee bună Dumnezeu, ca de noul episcop al Lugojului să se lege o eră de pace între bisericile noastre și de lucrarea serioasă pentru binele și fericirea poporului român.

(„Drapelul!”)

la oaste și să pogoare la Dunăre. Păuna își înghiți lacrimile înaintea lumii; ea plânse în ascuns, nimeni nu cuteza s'o întrebe.

Cum făcea și cum dregea, în sat ea avea mai întăiu știri dela oaste, și când începî să se povestească de primele bătălii, astfel de amefeli o apucau încît de mulțori trebuia să se sprigine de peatra din capul satului, voinica Păună. Noaptea nu mai avea somn, și des trebuia să lase luminarea să ardă spre a împrăștia îngrozitoarele vedenii care-i arătau pe Tănase al ei acoperit de răni, dându-și sufletul, sau mort. Astfel, pe o neagră noapte, ședea ea îmbrăcată pe marginea patului, fără să știe că afară se pitula cineva pe lângă casă și se uita pe fereastră. Nici nu știa cât era de frumoasă cu ochii mari, ațintiți înaintea ei, cu mâinile încrucișate pe genunchi. De-odată aude bătînd în fereastră. C'un țipet înăbușit, fata tresare și întoarce capul, scrutînd din ochi întunerecul. Îi pare că vede pe Tănase, și apoi aude chemînd încet: »Păună, dragă Păună, vino te rog până afară, nu te teme, eu sunt Tănase!«

Măna Păunei și apucase ivorul ușei; acum e afară și de-odată se simte luată în

DIN LUME

Căderea lui Khuen.

După-ce în ședința de Marți, Barabás a rectificat întreruperea sa de Joi, spunînd că a voit să zică: »Nu credem că acesta e cuvîntul regelui«, și a cerut ertare pentru întreg incidentul. Kossuthiștii Krasznay și Eötvös, apoi fostul apponyist Hock, au adus vorba despre ofensa sîvîrșită de Körber la adresa Ungariei: prin recenta sa vorbire din Reichsrath, primul ministru austriac a insultat statul ungar, s'a amestecat în afacerile lui interne, a luat poziție împotriva sentimentului maghiar, și așa mai de parte, — acestea au fost acușățiunile ce i-s'au adus lui Körber. Și dacă a sîvîrșit toate acestea — s'a zis mai departe — cu învoirea prea înaltă, după-cum a avut aerul s'o spună, conflictul între regele maghiar și împăratul austriac, ori mai bine: între cele două jumătăți ale monarhiei, ese pe zi ce trece mai mult în relief.

S'a sculat atunci să vorbească Khuen.

»Eu așa înțeleg vorbirea lui Körber — zice — că el a vrut să apere numai acele drepturi cari sunt asigurate în art. XII dela 1867. Numai așa se poate și numai așa-i permis să se explice vorbirea lui.«

Opoziția erumpă aci în sgomot colosal.

— Nu ocolî chestia!

— I'auzi cutezanță!

— Ne mai auzit! Ce explicare-i asta, — se striga din șirurile opoziției.

— Declarațiunile lui Körber trebuie respinse, ear' nu explicate, strigă atunci guvernamentalul Ivánka Oszkár.

— Nu primesc nici un fel de inițiere ce contrazice spiritului constituției maghiare, — zice Khuen.

brațe. Ea respinge brațul care o impresoară și zice:

— Cum tu? Nu doară cine-va voiește să-și ridă de mine?

— Iată inelul tîu, Păuno, și aici la gât, iconița care mi-ai dat; n'am mai putut suferi, am vrut să vîd dacă nu m'ai uitat!

— Dar' cine ți-a dat drumul dela oaste?

— Mie? Nimeni.

— Nimeni? și ești aici? Ce fel, nu mai e răsboiu?

— O da, tot e răsboiu, dar' eu am plecat în ascuns, de focul tîu, Păuno!

— De focul meu? — Păuna avu un hohot scurt și înăbușit. — Crezi tu că mi-e drag să am de logodnic un fugar de oaste? Pei din ochii mei!

— Păuno! Asta-i iubirea ta? La moarte, la peire mă trimeți?

— Pasă unde-i vrea, dar' atîta-ți spun, nici-odată nu voiu fi nevasta ta; căci a fi silită a-mi desprețui bărbatul, asta n'o pot suferi!

— Iubești pe altul!

— Nu, Tănase, pe tine, numai pe tine te iubesc; am petrecut nopți cu gîndul la

Scandalul se pornește atunci cu o putere elementară.

Khuen abea mai poate continua și după-ce spune că el cu Körber n'a vorbit despre chestii militare s'așază.

Era vădit, că răspunsul dat de Khuen opoziției, n'a mulțumit nici pe guvernamentali.

Daniel, care conducea desbaterile, s'a coborât din scaun și Apponyi s'a urcat să conducă el ședința.

După-ce Pichler spune că țeara cu totul alt răspuns ar fi așteptat dela primul ministru, Kossuth propune, ca dieta să nu primească răspunsul lui Khuen, ci să se țină mâne ședință și să se discute asupra lui.

Szentiványi, fruntaș apponyist, într'astea vorbea cu Hédervári și din gesturile și atitudinea sa se vedea, că nu aprobă pe primul-ministru. Când auzi propunerea lui Kossuth, se întoarse spre el și făcù semn de aprobare.

Contele Apponyi întrebă atunci Dieta, dacă primește propunerea lui Kossuth. Din toate părțile se striga: Da, da, primim.

Presidiul anunță deci, că mâne se va ținea ședință pentru a se discuta asupra răspunsului primului-ministru.

Opoziția plecă din sală, când dintre guvernamentali se cerù votare în regulă. Fiindcă se cerea cu insistență, presidentul ordonă votare.

O parte mare a guvernamentalilor votează cu kossuthiștii și cu poporalii.

Sensația e mare.

*

După ședință Khuen s'a sfătuit mult cu amicii sei, ear' drept rezultat al sfătuirilor a tost — cel puțin așa afirmă ziarele — că și-a înaintat telegrafic demisia M. Sale și nici nu s'a

tine, dar' n'ași fi visat nici-odată că am prins dragoste de un netrebnic fricos! — Păuna își ascunse fața cu mâinile, plângând.

— Eu gândeam că o să mă primești cu bucurie, o să mă ascunzi la tine!

— Ol rușine, strigă fata, rușine că m'am logodit ție; dar' ascultă ce-ți spun eu acum, că mai curând ori arde Bucegii, decât eu să-ți fiu ție nevastă.

— Și eu, strigă Tănase, și eu îți spun ție că nu mă vei vedea de acum decât schilod ori mort!

În acel moment stau față-n față amândoi tinerii cu ochii așa de aprinși de mânie, încât luceau în întunec. De-odată se răspândi de-asupra lor o lumină roșie, și când priviră în sus, le părù că s'a aprins unul din vârfurile stâncoase ale Bucegilor. Tot mai mare se făcea jêratecul, până-ce se ridică o flacără roșie din care părea că sare stele. Logodnicii stau înmărmuriți. Ferestrele caselor vecine începură a se deschide, oamenii strigau unii către alții: arde pădurea! ba arde muntele! Câinii lătrau, cocoșii cântau. Atunci Păuna apucă pe flăcău de umăr, și respin-

duș pe 1 Oct. la Viena, să fie de față la dejunul ce s'a dat în onoarea țarului, care a sosit la Viena.

Depinde însă dela răspunsul ce-l va primi dela cabinetul M. Sale că va merge ori nu la Viena, și peste tot, că M. Sa îi primește ori nu demisia, fiind adecă și alta deslegare: să-i dea disolvarea și pe onorabilii conspiratori să-i trimită la plimbare.

Țarul Rusiei în Viena. Mercuri în 30 Septemvrie a sosit la Viena Țarul Rusiei Nicolae al II-lea, însoțit de contele Lambsdorff. La gară a fost întâmpinat de M. Sa Monarchul și de toți archiducii aflători în Viena, de consulii ruși din Viena și Budapesta. Cei doi Monarchi s'au îmbrătoșat și sărutat. Dela gară până la Schönbrunn stradele erau strălucit decorate cu steaguri austriace și rusești. Pe stradele dela gară până la palatul de vară au fost pe ambele părți înșirați 11.000 soldați din armata aflătoare în Viena. La prânzul de gală s'au rostit toaste de conținut politic, referitor la situația din Balcani. După prânz Monarchii au plecat la Mürzteg, unde s'a ținut vânătoare arangiată în onoarea Țarului.

Fostul ministru-președ. Khuen Héderváry a declarat, că demisiunea sa e irevocabilă. — Se crede însă, că Maj. Sa și de îi va primi demisiunea tot pe Khuen îl va încredința cu girarea afacerilor.

gându-l departe de dînsa îi strigă: »departe, fugi de aici și te ascunde, căci altfel mor de rușine!« Inchise apoi ușa și stîns luminarea. Cu inima sărindu-i în piept, se uita după Tănase, plecând și pitindu-se în umbră după case, ea vîzù încă muntele cum licărea, și se întuneca încet, și ea nu dete nici un răspuns când veniră s'o cheme să vadă minunea.

Din aceea zi toți vîzură pe Păuna afară din cale, sarbădă, nu mai rideau buzele de pe care sburau așa de lesne glumele și erau totdeauna gata la răspuns șaguitor și cu tăis. În tăcere își vedea acum de lucru se simțea însă adesea așa de obosită, încât era silită să se așeze pe marginea fântânii și cu apă să-și răcorească fruntea. Câte-odată își privea visând fața în fântână, ori, speriată, se uita în sus la Bucegi. Neașteptat începù a se zice, că Tănase ar fi fost în sat; cutare și cutare susținea că l'a vîzut la lumina muntelui în flăcări, că i-a auzit chiar glasul împreună cu acel al Păunei. Când o întreba pe dînsa despre aceasta, picături de sudoare i-se puneau pe frunte și în jurul buzelor, care

Marile puteri și Turcia. În cercuri bine informate se asigură, că Austro-Ungaria, Italia, Rusia și Franca s'au înțeles pentru a face rinduală în Balcani. S'a și dat ordine corăbiilor de răsboiu să stea gata de plecare.

Tovărășie bulgaro-sêrbă. Pertractările dintre Sêrbi și Bulgari au dus la bun sfîrșit. Cele două state s'a înțelas ca împreună să țină piept împotriva Turcilor.

În același timp amîndouă statele au trimis către hotarul Turciei câte două corpuri de armată.

Constantinopol, 28 Sept. Ambasadorii marilor puteri au cerut formal Porții, să retragă trupele din Macedonia. Turcia a refuzat. Ea a ordonat, dimpotrivă, mobilizarea de trupe nouă în Anatolia, destinate a fi aduse de urgențe în Macedonia.

Sentința în procesul oficerilor Sêrbi. Tribunalul militar a pronunțat sentința în procesul oficerilor din Niș. Căpitanii Novacovici Milan și Lazarevici au fost condamnați la câte doi ani închisoare și degradați; căpitanii Dudarovici și Lyubomirski la câte un an închisoare, locotenenții Todorovici Aza, Svetkovici Milan și Jezram Georgevici la câte 8 luni închisoare; fostul medic de curte al regelui Alexandru Dr. Velickovici și locotenentul Louthievici la câte 1 lună închisoare, ceilalți la 4 luni.

tremurau ușor când z'cea: „Dar' nu era tăcere și întunec la mine când ardea muntele?”

(Va urma).

Marea casă de vînzare parisiană din Budapesta.

(Vezi ilustrația).

În 25 Aug. n. pe la orele 7 seara a izbucnit în »Marea casă de vînzare parisiană« din Budapesta, str. Kerepes nr. 38, un foc îngrozitor, care a mistuit întreg palatul, scerînd o mulțime de morți. Focul s'a ivit mai întâiu în etagiul I., apoi cu o mare iuțală în al II-lea, III-lea și IV-lea. Palatul întreg era o mare de flăcări. Pe vremea izbucnirii focului se aflau în magaziiile din parter vre-o 65—70 calfe, vre-o 200 mușterii, și în etage vre-o 40—45 persoane. Cei din etagiul săriau jos pe trotuar, rămînînd mulți dintre ei morți. Scenele ce s'au petrecut nu se pot descrie. Ilustrația de pe pag. I. representă edificiul în ziua ce a urmat focului.

PENTRU ECONOMI

Tokay preparat din vin indigen.

Intr'un butoiu, care să nu fie afumat cu pucioasă, însă din contră cu o nucă de muscat (nucă de India), se pune 100 litri vin ordinar cu 15 kgr. zahăr de Melisa și se amestecă până-ce zahărul s'a topit, la care se adaugă apoi 20 kgr. stafide mari, curățate și tăiate, lăsându-se totul în repaus 3 zile.

Acum se introduce 3 dgr. potas și 3 dgr. acid tartric cristalisat, după care începe îndată fermentația, se lasă deci butoiul neastupat, adică nu i-se pune dop.

Dacă fermentația s'a terminat, ceea-ce se poate cunoaște printr'o luminărică de ceară introdusă înăuntru și care nu se stinge, atunci vasul se astupă bine cu dopul și se pune într'o pivniță rece, pentru-ca părțile turbure să se așeze la fund și pentru-ca vinul curat să se poată trage pretoc, însă tot într'un vas neafumat cu pucioasă.

Advocatul poporului.

In cause de pășunat comun se poate recura contra sentinței aduse de adunarea economilor în timp de 15 zile comisiunii administrative. (Art. de lege XVI. §. 9 din anul 1894).

Pentru întreprinderea lucrărilor de zidărit trebuie să se ceară îngăduință industrială, în provincie dela prim-pretor, în oraș dela căpitanul de poliție.

Lucrătorii de câmp pot încheia contract și verbal, dar' îngăduința de lucru (cartea) trebuie predată stăpânului. În lipsa altor înțelegeri, lucrătorul se privește de acceptat numai pe o zi. Durata lucrului e dela

Trece vremea.

Un minut sburând se duce,
Lăsând ce-a adus cu sine;
Abia trece, până vine
Altul locu-i să-l apuce
Și, grăbind ca să-l întrecă,
Eu zic: treacă!..

Trec pe rînd, ear' eu le număr,
Până trec de-un ceas din vreme;
Dar', simțind cum peptu-mi geme
Le rechem... și dau din umăr;
Căci își dau zor să se 'ntrecă,
Ear' zic: treacă!..

Din a gândurilor naie
Ochi-mi spăimîntați se fură...
Și vîd, vremea nu să 'ndură
Mersul repede să-și taie,
Ci cu pași grăbiți ea pleacă,
Să tot treacă.

răsăritul până la sfințitul soarelui, avînd la ameză o oră repaus, și dela 15—30 Sept. dimineața și după ameză câte o jum. oră libertate. Divergențele ce s'ar ivi între lucrător și stăpîn, sunt a se aplana prin fisolgă-birău. (Art. II. din 1898).

Pentru femei.

Fructe uscate.

Fruțele cari se conservă uscate se pun pe o tavă în cuptor nu prea mult ars, unde să lasă până se răcește cuptorul, apoi se întinde pe rogojine curate la soare sau la svențat. A doua zi se pun ear' în cuptor și ear' la soare, și astfel până se usucă. Atunci se așează în cutii bine închise presărate cu zahăr pisat. Fruțele cele mari, ca merele și perele, se taie în două înainte de uscare.

Știri diverse.

Stipendiile »Ardelenel«. În ședința dela 24 Sept a Direcțiunii »Ardelenel« s'au votat câte 200 cor. tinerilor Adam Truca din Geoagiul-de-jos și Ioan Iuga din Bretea-Murășană pentru a merge la școala de grădinarit din Turda.

Stipendiul de 200 cor. pentru absolvirea cursului de mașinist, s'a dat tînerului Alexandru Gruia din Dobra.

La stipendiul pentru școala de vințeler nu a fost nici un reflectant!

Să face din nou apel, ca să se însinue cine dorește, la stipendiul pentru vințeler.

Societatea de lectură »Andrieu Șaguna« a elevilor seminariului »Andreian« din Sibiu, în ședința ținută la 31 August st. v. sub presiunea Preacuvioșiei Sale directorului seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca s'a constituit pentru anul școlar 1903—1904 în mo-

dul următor: President Dr. Petru Șpan, prof sem., vice-president Ilie Beleuță, cl. c. III., archivarul Ștefan Mircan, cl. c. III., redactor al foaiei »Musa« Miron Moldovenesca, cl. c. III., cassar Vasile Debu, cl. c. II., bibliotecar Onisifor Ghibu, cl. c. II., notar Valeriu Literat, cl. c. I., controlor Eugen Muntean, cl. c. I., econom Ioan Roman, ped. c. III., vice-bibliotecar Adam Popoviciu, ped. c. I. În comisiunea literară au fost aleși: Ioan Neagoe, cl. c. III., Aureliu Oancea, cl. c. III., Zaharie Manu, cl. c. II., Pompeiu Morușca, cl. c. II., Ioan Duma, cl. c. I., Emilian Stoica, cl. c. I., Ioan Fodor, ped. c. III., Emil Tanslav, ped. c. III., Victor Dejenariu, ped. c. II.

La »fondul halei, de 20 fileri« al reuniunii meseriașilor români din Sibiu, înființat pentru cumpărarea unei case cu hală de vînzare pe seama meseriașilor români, ca ocaziunea expoziției de vite arangiată de reuniunea agricolă la 21 Sept. în Racovița presidentul reuniunii meseriașilor a colectat 14 cor. 30 fileri, dela următorii dăruitori:

Familia parochului Florian, 1 cor., Ioșif Crișan, căpitan de pompieri, 50 fileri, Victor Florian, notar în Sadu, Petru Florian, notar în Porcești, văduva Ana Florian, preoteasă (Racovița), Irimie Roman, inv. pens. (Tălmăcel), David Ivan, proprietar, George Bobanga, proprietar, ambii din Racovița, D. Comșa, profesor, Romul Simu, inv. pens. (Sibiu), fiecare câte 1 cor., George Vasilie, propr., George Coman Ursu, curator bisericesc, Demetriu Klein, paroch, toți din Bradu, Toma Nedelcu, fost primar în Tălmăcel, Nicolae Fogoroș, econ., Andreiu Mărgineanu, comerciant, Ioan Vichendea, primar, toți din Racovița, fiecare câte 50 fileri, Nicolae Eft. Ursu, inv. în Bradu, Ana Rusu n. Pop, (Noșlac), câte 40 fileri, George Dănilă, inv. pens. (Racovița), Toma Doican, paroch (Sebeșul-inferior), câte 20 fileri și Victor Tordășianu 10 fileri.

Și privind ear' cum minute,
Un ceas după altul sboară —
Soarele 'n adînc coboară,
Pe-a lui căi nestrăbătute;
Vremea 'n urma lui tot pleacă,
Să mai treacă...

Vremea 'mparte și desparte,
Partea mea din vreme trece...
Și 'mi-e dat a o petrece
Singur, fără altă parte;
Ah, junețea mea, cum pleacă,
Ca să treacă...

De-ași putea face să steie
Vremea 'n locul ei de-acum...!
I-ași pune stavilă 'n drum:
Căci un înger de femeie
Iubind vrea ca să mă 'ntrecă
Și se pleacă...

Gavril Bodnariu.

D O R

Bate vîntul, bate tare,
Bate dela Răsărit
Și-mi aduce dor de mare,
Dor de lung călătorit!

Duce-m'aș atunci în lume,
Fără să mă mai opresc,
Prin pustiuri fără nume,
Mari ca golu-mi sufletesc!

Duce-m'ași viața toată,
Ca să scap de-al vieții chin,
Până 'n lumea cealaltă,
De unde cei duși nu mai vin!

Ș'atunci pe pămînt, atunce
Acei care m'au iubit
Să însemne cu o cruce
Locul unde m'am oprit!

T. Șerbănescu.

NOUTĂȚI

Avis abonaților nostri.

Cu numărul 27 am intrat în al doilea semestru al foii noastre pe anul 1903. Rugăm pe d-nii abonați să grăbească cu renoțirea abonamentului pe a doua jumătate a anului, care este numai 1 fl. (2 cor.), trimițându-ne și suma ce ne datorează până acuma. Numai astfel vom putea expeda și noi foaia regulat și mai departe.

Regina României a avut un accident neplăcut în Neuwied. În ziua de 22 Sept. coborându-se din trăsură, și-a scrintit piciorul.

Autorul ordinului de zi dat de M. Sa către armată, după-cum spune »Wiener Allg. Zeitung« este generalismul Bolfras, adjutantul M. Sale. La poruncă prea înaltă și după indicațiunile M. Sale, el a redactat ordinul și înainte de a se da la tipar, M. Sa l'a arătat și baronului Beck, șeful statului major. Cât despre manifest, este opera contelui Hédevráry.

Statua lui Vasile Alexandri, turnată în bronz, ce se va așeza în Iași va fi executată de sculptorul Hegel pentru suma de 30 mii lei.

Viriliștii români din comitatul Bistrița-Năsăud pe 1904 sunt: Dr. Dum. Ciuta cu dare de 940 cor., Dr. Gavriil Tripon cu 644 cor., Teodor Crăciun cu 779 cor., Gavriil Vêrtic cu 711 cor., Dr. Vasile Pahone cu 703 cor., Dr. Nicolae Hângănușiu cu 611 cor., Alex. Franc cu 567 cor., Samuil Poruțiu cu 533 cor., Mihail Făgărășan cu 520 cor., Dr. Const. Moisil cu 367 cor., Dr. Emil Filipan cu 375 cor., Dr. Paul Tanco cu 351 cor. (»Rev. Bistriței«).

Liberat. Dl Andreiu Balteș împlinindu-și pedeapsa de 2 ani și 2 zile — dată pentru articolele repositate »Tribune« în afacerea petrecerii oprite din Baia-mare (1901) și în afacerea Iancu — eri în 27 Sept. a fost liberat din închisoarea ordinară din Cluj.

Concert în Mercurea. Inteligența română din Mercurea aranjază cu concursul corului reuniunii române de cântări din Seliște Sâmbătă în 3 Oct. st. n. 1903 în sala otelului »la 3 Arabi« concert cu următorul program: 1. G. Dima: a) »De când mândrul m'a lăsat«, cor mixt. b) »Hora ploaie«, cor mixt. 2. Mendelssohn: Trei cântece populare pentru cor mixt. a) Cu mine fugil b) O brum'a dat peste noapte; c) Pe-a lor mormânt. 3. Musicescu: a) »Nevasta care iubește«, cor mixt. b) »Stăncuța«, cor mixt. 4. G. Dima: a) »Trăesc în suferințe«, cor mixt. b) »Mândruliță de demult«, cor mixt. 5. G. Dima: a) »Sărmană frunză«, cor mixt. b) »Nu-i dreptate«, cor mixt. 6) I. Vidu: »Răsunetul Ardealului«, cor mixt cu solo de mezzo sopran. După concert urmează dans. Inceputul la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara. Prețul de intrare: loc I. 2 cor. 40 bani, locul II. 2 cor.,

loc III. 1 cor. 60 bani, loc de stat 1 cor. 20 bani. Venitul e destinat pentru școala rom. gr.-or. din Mercurea.

Cântăreață română. Disiinsa cântăreață, d-șoara Valeria Popp, fiica răposatului preot și profesor din Sighetul-Marmației I. Papp, a fost angajată zilele trecute la opera din Troppau.

Șarlach. În Turnișor (lângă Sibiu) s'au constatat câteva îmbolnăviri de șarlach.

† **Generalul Arion**, a repausat Dumineca trecută în București. În anul 1877—78 a luat parte în războiul pentru independență. Pentru eroismul și meritele sale militare M. S. Regele Carol l'a decorat chiar pe câmpul de luptă cu medalia de aur »Virtutea militară« și cu ordinul »Steaua României«. Generalul Arion a mai fost decorat cu »Steaua României« în timp de pace și cu ordinul »Coroana României«. În mormântarea lui a avut loc Joi în 24 Sept. cu mare pompă militară. Pe sicriu era depusă o coroană a M. S. Regelui Carol.

A conversa în limba maternă delict disciplinar. În ziua de 17 Sept. a. c. rectorul universității ungurești din Cluj, Dr. Apáthy István, a adresat un »Apel către cetățenii de limbă maternă străină ai universității noastre« (Felhívás egyetemünk idegen anyanyelvű polgáraihoz), prin care le aduce la cunoștință, că în localitățile așa numitei mensa academica din Cluj este »obligatoare« conversația în limba maghiară și prin concludul senatului universitar dtto 28 Febr. 1903, este interzisă conversația într'altă limbă străină. Prin urmare studenții universitari români, sași și slovaci sunt obligați a vorbi între olaltă la mensa academică numai ungurește, sunt oprși a conversa în limba maicei lor, ceea-ce dacă vor îndrăzni a mai face, vor comite delict disciplinar (fegyelmi vétségét követnek) și ca atare vor fi lipsiți de beneficiile mesei academice și vor fi scoși din localitățile ei.

»T. P.«

Numiri. Ministrul de agricultură a numit practicanți silvici pe următorii absolvenți ai academiei de silvicultură: Victor Precup la oficiul silvic din Sighișoara, Ioan Comanicu la oficiul silvic din Dej.

Necrolog. Dr. Teodor Mihali, avocat proprietar și director de bancă, în numele seu și a rudeniilor cu inimă zdrobită de neconsolabilă durere aduce la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților trista veste, că adorata sa soție *Viorica născ. Vajda*, Joi în 24 Sept. la 11 ore a. m., în etate de 36 ani și în al 19-lea an de căsătorie fericită, după îndelungate și grele suferințe, împărțită cu sfintele sacramente ale muribunzilor, și-a dat blândul și nobilul seu suflet în mâinile D-zeului creator.

Ceremonia de înmormântare s'a săvârșit după ritul religiunii gr.-cat. române Sâmbătă a 26 l. c. 10 ore a. m. în Dej, ear' de acolo osemintele scumpei răposate s'au trans-

portat cu tren separat la Chizeni, unde s'au depus spre vecinică odihnă în cripta familiară lângă osemintele adoratei noastre copilife.

Dej, la 24 Sept. n. 1903.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

— *Petru Șerban*, proprietar mare în Sântohalma, membru virilist al comitatului Hunedoara etc. etc., după un morb greu, Sâmbătă în 26 Sept. n. la orele 4 dimineța, în etate de 39 ani, și al 17-lea al fericitei căsătorii, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământeste ale iubitului defunct, după celebrarea ritualelor bisericesti, Duminecă în 27 Septemvrie n. a. c., la orele 3 p. m. se vor așeza spre repaus etern, în cimiterul gr.-or. din Sântohalma. Sântohalma în 26 Septemvrie n. 1903. Aneta Șerban, soție; Aurelia Șerban, fiică; Leonidea Șerban cumnată; Tovie Popa, paroch, Rosa Popa, socrii.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Internat unguresc în Predeal. Ministrul unguresc al școalelor a ordonat deschiderea unui internat în Predeal, pentru copiii industriașilor și muncitorilor unguri din comunele învecinate.

Cununie Dl Nicolae Tiu, cleric absolut din Șesuri și D-șoara *S. Laura Filimonescu* din Rênget, anunță cununia lor, care se va serba, Duminecă în 28 Septemvrie v. (11 Octomvrie n.) la 4 ore p. m. în biserica gr.-or. din Rênget.

Să fie într'un cias cu noroc!

Adunare socialistă. Partidul social-democrat din Brașov a ținut Duminecă, 27 Sept., un meeting de protestare în contra reținerii soldaților din anul al 3-lec de serviciu. Meetingul a avut loc în berăria orășenească.

Spuroaciune nemai pomenită. Lucrătorul din Budapesta Iosif Medek cu amanta lui, sub numirea de carne de oaie și epure, vindeau de săptămâni de zile carne friptă de câne și pisică lucrătorilor mai săraci. Poliția a descoperit faptul, în momentul când Medek chiar trăgea pelea de pe un câne mare și gras. Medek a fugit pe o ușe laterală. După spusele amantei lui Medek aceștia a tăiat până acum vr'o 60 de câni și 30 pisici.

Agentul lui Sarafoff arestat în Ungaria. La Becicherecul-mare a fost arestat un anume Milan Nicolaevici, emisar al lui Boris Sarafoff, care se încerca să angajeze Bulgari pentru a lupta în Macedonia. S'au găsit la el scrisori și fotografii d'ale lui Sarafoff.

Defraudațiune în comuna Peszer (com.) Torontal) reprezentanța comunală a defraudat în cursul timpului o mulțime de bani publici. Dar' acum au eșit toate la iveală. Primarul Potoczky s'a spânzurat. Cassarul comunal Andreiu Mikulax și-a slobozit un glonț în creeri. Notarul comunei încă era să se sinucidă, dar' oamenii l'au împedecat.

Congregațiunea ordinară de toamnă a comitatului Caraș-Severin e convocată pe 12 Oct. st. n.

Serate boheme în Arad vor începe în curând din nou. La proxima serată își va da concursul și artistul dramatic Zaharie Bărsan, din București. Amănunte mai târziu.

Congregația comitatului Timiș e convocată pe 5 Oct. n. Punctul cel mai important al ordinii de zi e votarea bugetului pe anul 1905.

Factor poștal omorât și jefuit. În Budapesta ear' s'a săvârșit un omor îngrozitor. Factorul poștal Boda István, care imanua banii coborînd din etajul III. al casei nrul 14 din strada Archiducelui Iosif, în etajul al II-lea a fost lovit de două ori în cap cu o secure. Făptuitorul, un bărbat mai înalt, bine îmbrăcat, l'a mai străpuns odată cu un cuțit, apoi smulgându-i geanta cu banii o tull, dispărând în o casă mare din cealaltă parte a căii. În geantă nu erau decât numai 526 cor. 98 fil., căci restul îl dase deja Boda. Poliția a pornit cercetarea severă, dar' până acum numai atâta a putut constata, că securea, care a fost uitată de ucigaș pe trepte a fost cumpărată într'o prăvălie din strada Ülló. Boda zace grer bolnav în spital. E însă nădejde, că va scăpa cu viața. Ministrul Wlassits i-a asemnat soției lui Boda, care trăește în mare sărăcie avînd d'a crește 6 copii mici — un ajutor de 200 cor.

Tragedie familiară. Zilele acestea s'a petrecut o îngrozitoare tragedie familiară în comuna Preșmer. Ștefan Weér, supraveghiător la linia ferată se însurase de un an și câte-va luni. Trăia însă foarte rău cu nevastă-sa, din cauză că era gelos din cale afară. Înainte cu câte-va luni femeia născuse un copil, dar' nici împrejurarea aceasta îmbucurătoare familiară nu putu schimba gelosia bărbatului. Femeia deveni melancolică și mai alaltăeri luându-și copilul în brațe, se aruncă în apa Têrlungului, unde se înecă. Aărbatul vîzînd pe nevastă-sa iubită moartă, a luat un revolver și s'a împușcat. Sfirșitul acesta atât de tragic al tinerei familii a produs senzație mare în comună.

Un răspuns nimerit. Badea Nicolae, mic proprietar, de ani de zile era în mare prietenie cu jupânul Fleisig Poldi. Mergea zilnic în prăvălia acestuia să bea câte o țuică și totdeauna îl bătea pe umeri pe jidani zicîndu-i: — Imi placi mult, jupâne Poldi.

— Iti plac?

— Da. Așa ar trebui să fie toți jidanii, atunci ar fi bine.

Aproape opt ani de zile Fleisig n'a fost curios să afe cum ar dori badea Nicolae să fie jidanii. Dar' în zilele trecute puse întrebarea:

— Cum ar trebui să fie adecă jidanii, bade Nicolae?

— Așa ca d-ta?

— Cum?

— Fără copii!

De bună seamă: căci numai așa li-ar peri sîmînta.

Cine e chinat de reumatism, podagră, vijîit de urechi, migrenă? Dacă pătimeste cineva de morburile acestea, folosească crucea dublă electro-magnetică inventată de dl Albert Müller (Budapesta, V. Vadász u. 42/G.) nr. 86.968, care produce rezultate uimitoare în privința morburilor amintite mai sus.

Epistolele de mulțumită sunt numărate, dovedind toate efectul uimitor produs de această cruce, cum se poate vedea aceasta, între altele, și din epistola dlui Ludvig Veiser, organist în Pojon.

Știri militare.

Asentările din Orăștie. După cum s'a anunțat și în numerii trecuți, asentările voluntare la comanda de întregire a regimentului nostru Nr. 64 din Orăștie, s'au continuat și săptămîna aceasta. Resultatul asentărilor de până acum este următorul: S'au prezentat la asentare 362 inși, din cari s'au asentat 324. Cei asentati după naționalitate sunt: 240 Români, 52 Sași și Nemți, 26 Unguri și 6 Ovrei.

Feciorii asentati sunt împărțiți la Regimentul nr. 64, la Div. Art. Regmt nr. 36, la Batalionul de pioniri și la Regimentul de hușari nr. 2, cari la 5 Octomvrie a. c. vor și intra de a-și începe serviciul militar.

Recruții și concediații din Austria. Reichsrath-ul austriac a făcut un mare pas înainte: a votat proiectul de recruți. Prin aceasta s'a ridicat ordinul ministrului de războiu, care reținea, până la 1 Ian. 1904, în serviciu activ pe soldații, cari au împlinit anul al treilea de serviciu. Comandele regimentelor din Austria au fost înștiințate, ca numai decât să concedieze pe cei din anul al 3-lea.

Lemberg. La marile manevre de cavalerie, la care a luat parte și M. S. Monarchul, mareșalul Badeni a observat: »Maiestate! Prea Vă obosiți!« La ce M. Sa a răspuns: »După zilele grele din Budapesta, aceasta este pentru mine o recreație«.

Adunările de controlă în comitatul Sibiu pentru rezerviștii armatei comune se vor ținea din 14 până în 26 Oct. Anume pentru orașul Sibiu în 21 Oct.; pentru orașul Sebeșul-săsesc în 26 Oct.; pentru pretura Sibiului în 16, 17, 19 și 20 Oct.; pentru pretura Sebeșului în 23 și 24 Oct.; pentru pretura Mercurei în 19, 20 și 21 Oct.; pentru pretura Seliștei în 15 Oct.; pentru pretura Nocrichului în 16 Oct.

Serbare militară în Cernăuți. Luni în 21 Sept. n. c. s'a celebrat în capela seminarului gr.-or. din Cernăuți un parastas pentru

odichna sufletelor bravilor ficioiri ai regimentului de infanterie nr. 41, cari au căzut în anul 1878 în lupta dela Senkovic Baudin-Ogiak în Bosnia. Intreg regim. 41 sub comanda colonelului Hess a luat parte la serbarea bisericeacă. Dela capelă regimentul s'a întors la casarmă unde comandantul regimentului, colonelul Dworzak a ținut soldaților un discurs patriotic. Cu aceasta ocaziune colonelul regimentului a atîrnat pe pepturile căpitanilor F. Murzinski și Teodot Cernăuțan semnul pentru merite militare, căștigat în decurs de 25 ani.

Sopron. Mai mulți studenți, infanteriști și husari activi au cutrierat stradele strigînd: »Jos Héderváry! Nu servim mai departe!« Mai multor ofi-ceri li-s'au spart ferestrele. Din reg. 48 au fost arestați 20 soldați.

Din Sibiu se scrie, că la Comanda de întregire a regimentului d'acolo s'au înștiințat o mulțime de ficioiri, dintre cari până acuma 500 au fost asentati, așa că pe ziua de 5 Oct. vor jura pe steagul M. Sale.

Viena. În casarma Rossauer mai mulți soldați și căți-va ofi-ceri dela un reg. unguresc au demonstrat strigînd: »Nu vrem să mai servim! Lăsați-ne acasă!« Ei au fost arestați.

Furt de documente militare. Se scrie din Lemberg: S'a constatat, că suboficerul Bodnar împreună cu căți-va complici ai sei au furat niste documente militare din cancelaria divisei de cavalerie din Stanislaw.

Știri mărunte.

— *Sfășiat de urs.* Flăcăul Grigore Giurgea din Periș, cioban, a fost sfășiat de un urs puternic.

— *Reuniunea restauratorilor și chelnerilor din Brașov* și-a serbat în ziua de 22 Sept. n., în casa de tir, iubileul seu de 20 ani și festivitatea sfințirii steagului seu.

— *Pavel Popovici*, negustor rom. din Iladia (I. Oravița) a fost împușcat de cătră un necunoscut.

— *Orașul St.-Miguel* din insula Cozumel (America) a fost pustiit de un orcan uriaș. Asemenea orcan a fost și în Anglia.

— *D-șoara Halbronn*, care pentru frumseța sa a fost numită frumoasa băilor, s'a înecat în mare, și cu ea dimpreună și un domn, care voia s'o mîntue.

— *Cinci soldați trăsniți.* Trăsnetul a lovit Luni în mijlocul unei trupe din Düren (Germania) care făcea exerciții, omorînd 5 soldați.

— *În insula Cuba* s'a ivit o nouă boală asemănătoare cu ciuma, dar' care omoară cu mult mai repede decât ciuma.

— *Din Constantinopol* se vestește, că în Ierusalim mahomedanii s'au rîsculat contra călugărilor și-i măcelăresc în chip îngrozitor.

Cursul pieții din Budapesta

— in 1 Octomvrie n. 1903 —

Per 50 kigr.		Per 1 kigr.	
Grâu . . .	7 20— 7 75	Piment . .	62 00—
Săcară . .	5 90— 6 10	Cassia . .	86 00— 98—
Orz	5 30— 5 70	Cuișoare .	92 00— 100—
Mei	5 75— 6 20	Ghimber .	75 00— 142—
Ovăș	5 45— 5 85	Paprică . .	70 00— 180—
Cucuruz . .	6 00— 6 25	Ulei de in	75 00— 77—
Rapită . . .	10 00— 11 40	„ de rap.	64 00— 65—
Trifoi . . .	48 00— 63—	„ de lem.	129 60— 148—
Lucernă . .	43 00— 52—	In brut . .	00 00—
Mohor . . .	9 50— 10 50	Cânep. br.	64 00— 70—
Măzêriche .	7 00— 7 50	Lână nsp.	120 00— 124—
Fasole . . .	7 50— 12—	Migdale .	175 00— 250—
Mazêre . .	6 00— 7—	Smochine	30 00— 38—
Mazăr. coj.	14 00— 22—	Alune . .	138 00— 142—
Linte	10— 13—	Stafide V.	60 00— 70—
Păsat . . .	5 75— 6—		
Mac	27 00— 29—		
Sēm. de in	00 00— 00—		
S. de cânep.	8 75— 9 50		
Prune . . .	12 75— 16 50		
Lictar . . .	16 50— 18 50		
Untură . .	67 00— 68 50		
Slănină . .	56 50— 59—		
Zahar brut	22 25— 22 50		
Cafea Iava	75 00— 120—		
Caf. Santos	36 00— 38—		
Caf. Portor.	78 00— 120—		
Per 100 kigr.		Per 100 Litr.	
Miere . . .	100 00— 120—	Spirt raff.	145 00— 148—
Ceară . . .	130 00— 140—	Spirt brut	143 00— 146—
Nuci	30 00— 60—	„ denat.	35 50— 37 50
Cartofi roza	5 40— 6—	Trevêre .	98 00— 100—
Cart. galb.	5 00— 5 75	Sligoviț .	110 00— 120—
Ceapă roșie	3 00— 6 80	Esență oțet	95 00— 98—
Usturoi . .	12 00— 16—		
Piper n . .	122 00— 142—		

Prețul făinei din 1 Octom. n. 1903.

Per 50 kigr.					
0	1	2	3	4	5
12 70	12 30	11 90	11 50	11 10	10 60
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
9 70	9 30	8 00	5 80	4—	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 34
Napoleon d'or (20 franci) aur	19 05
20 Marce germane aur	23 48
Bilete germ. 100 Mărci	117 37
„ franceze 100 franci	95 20
„ române 100 lei	94 65

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 8—14 Oct. n. 1903.

Joi		
Vineri	9 Dobrițin, Deregnen, Zabola.	
Sâmbătă	10 Cohalm, Ciuc-Sân-Imre, Sighetul-Marmației.	
Duminică		
Luni	12 Arpașul-de-jos, Uia-Murășană, Sălăpatac, Trăscău, Crasna, Jibeu, Orhei, Bărghiș.	
Marți	13 Micăsasa, Sepși-S. Georgiu, Brețcu.	
Mercuri		

Călindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dum. a 17-a d. Ros., gl. 8 sft. 6.

Dum.	21 Apost. Codrat	4 Franc. Sev.
Luni	22 Muc. Foca sfințitul	5 Placidn
Marți	23 † Zăm. S. Ioan Bot.	6 Bruno
Merc.	24 Mța Tecla	7 Iustina
Joi	25 Cuv. Eufrosina	8 Brigita
Vineri	26 † Ad. S. Ioan Ev.	9 Dionisiu
Sâmb.	27 Muc. Calistrat	10 Franc. Bor.

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

La „Pannonia” cafenea și restaurațiune din Orăștie. In casele unde să află Pretura și Casieria se găsesco beuturi și mâncări bune și ieftine.

„IDEAL” institut tipografic și librărie in Hunedoara (Vajda-Hunyad). Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Sâmbătă in 3 Octomvrie n. a. c. se va deschide

Baia de Vane și Aburi

In Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminica a. m. dela 6—11 ore, d. a. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joid. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua in toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi in abonament 10 cor. 12 scalde de vane in abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecuentare cât de deasă, semnez, cu toată stima

(208) 2—11

S. Birtler.

MICI PUBLICAȚIUNI

Fiecare cuvânt costă 4 bani pentru o publicare. Prețul să trimită in marce postale de-odată cu publicațiunea.

Să vinde:

O mașină de cusut sistem „Phönix” în stare foarte bună. Eftină. A se adresa la „Bunul Econom” sub Nr. 209.

Două coșnițe pentru albine

sistem „Dirzon” cu lacrițe desfundate și cu ferestri de sticlă. Preț moderat. A se adresa la „Bun. Ec” sub Nr. 210.

O Cassă Wertheimiană,

în stare foarte bună cu două uși mari, Nr. 8. Prețul 250 fl. A se adresa la administrația „B. E.” sub Nr. 211.

O baie de vane,

cu 3 vane de lemn, 1 de aramă, țevi pentru apă caldă și rece, 10 pipe (cepur) de aramă, 1 rezervor mare de fer pentru apă rece și o căldare de aramă, pentru furtul apei. Toate in starea cea mai bună. Preț foarte moderat. — A se adresa la „B. E.” sub Nr. 212.

Să află:

O prăvălie de închiriat pe mai mulți ani, in piața Orăștiei. — A se adresa la „Bunul Econom” sub Nr. 213.

Să caută:

Venzători de cărți pentru o librărie. Venzătorii primesc rabat potrivit dela cărți economice, de rugăciuni, povești, calendare etc. etc. A se adresa la „Bunul Econom” sub Nr. 214.

O bucătăreasă

mai in etate care știe bine ferbe și care se pricepe și la purtarea casei, află condiție sigură. — A se adresa la administrația „Bunul Econom” sub Nr. 215.

Culegător tipograf

versat in toate, află condițiune durabilă. Se prefer cei cari știu afară de limba română și cea maghiară. A se adresa la administrația „B. E.” sub Nr. 216.

„AGRICOLA”

Insoțire economică de magazin și anticipații (143) și-a început activitatea 18—26 in piața din

HUNEDOARA.

Cancelaria insoțirii se află in piața: casele Doamnei vęd. POPOVICI.

Magazinul insoț. se află in piața: casele MÁTYÁSFFY. Insoțirea „Agricola” cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovăș, iărîte, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării in afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe vieată și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri in rate.

In sfîrșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale in BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

39—52

FF Pentru **LOTERIA** **II** Pentru
I cor. **MEDICILOR** **I cor.**
so so
pot câștiga pot câștiga
50.000 cor. 50.000 cor.

Câștiga!

principal 50.000 coroane!

Prețul unui los 1 coroană.

Deoarece tragerea se începe deja la începutul lui Octomvrie și interesul pentru ea se arată foarte mare, Vă rugăm a nu întârzia cu cumpărarea, și comanda să le faceți cât mai curând, mai târziu însă până la

10 Octomvrie a. c.

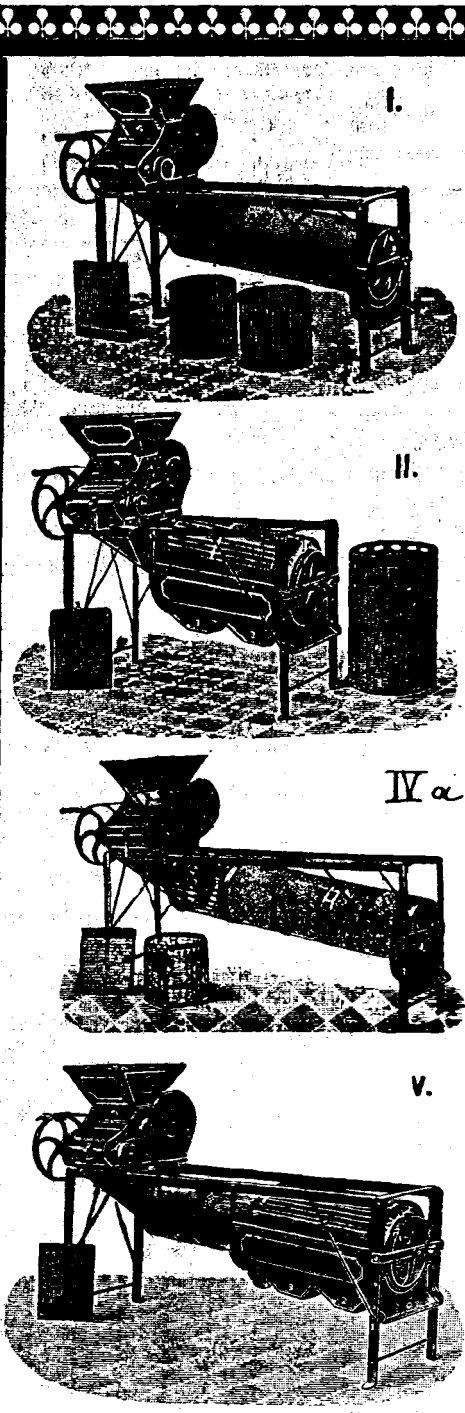
ziua în care va avea loc tragerea.

Biroul central al loteriei medicilor:
Budapesta, IV., Váci-u. 17/a.

LOSURI se pot câpăta în capitală, în toate traficele, precum și în toate localitățile din provincie. (207) 2-2

Se caută un țeran sau învățator pensionat, priceput în ale economiei, care pentru o plată corespunzătoare ar fi aplicat să fie **conducător într'o moșie mai mică.**

Oferte sunt a se adresa la administrația acestei foi. (205) 3-3

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și sêcară sau pentru orz și ovês.

Triorul II. întocmit pentru curățirea de sâcară și grâu sau orz și ovês și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

Triorul IV_a întocmit de a alege ovêsul sau orzul din grâu, sau ovês din orz separând totodată și semințele de burueni.

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovês sau pentru orz și ovês. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

Bog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

Recomand totodată și pressele (teasurile) de vin și poame.

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) 39-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împrejuvindecă boale vechi

(190) de 20

de ani. 20-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, aurul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracteră normăla a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morturi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată. Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o

alui

R. ÖSZY

(195) 14-26

Strada Dumbrăvii Nr. 3

Sibiu Nagyszeben

Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.